

فرهنگ ادبیات و هنر

ضمایر [او]

گرامیداشت مفهوم ایثار

پوران درخشنده دوست دارد مجسمه شهید سلیمانی را در سطح شهر ببیند

پوران درخشنده، کارگردان سینمای ایران می‌گوید زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره دوران دفاع مقدس می‌تواند به پررنگ‌تر شدن مفاهیمی چون ایثار و ازخودگذشتگی که در حال کم‌رنگ شدن است، کمک کند.
این فیلمساز، ایثار و ازخودگذشتگی‌ای را که توسط رزمنده‌ها در دوران جنگ تحمیلی نمایش داده شد، خالصانه و قلبی توصیف کرد و گفت: همدلی‌ای که در آن برهه حساس از تاریخ کشور در میان مردم وجود داشت، چیزی نیست که به راحتی بر زبان بیایند. مردم ما در آن برهه تاریخی کشور با تمام وجودشان در حفظ تمامیت ارضی و مبارزه با دشمن کوشیدند.

او در گفت‌وگو با تسنیم تصریح کرد: باوجود این‌که مردم کشورم در این سال‌ها با مشکلات شخصی و اقتصادی متعددی روبه‌رو بوده و هستند، اما همچنان گاهی خبرهایی از ایثار یک معلم که جان شاگرد خود را از آتش سوزی نجات داده یا محیط‌بانی که حیوانات را از بلایای طبیعی نجات می‌دهد و... را می‌شنویم که فقط گوشه‌ای از رشادات و ایثار هموطنان‌مان در اقصی نقاط کشور است.

این کارگردان در پاسخ به این‌که برگزاری مسابقاتی با محور تکریم یاد و نام شهدا و ایثارگران چقدر می‌تواند به ایجاد حس همدلی در میان مردم و یادآوری آن بخش پرفروغ از تاریخ کشور کمک کند،گفت: بدون شک آثاری که مجسمه، تندیس یا بناهایی که توسط هنرمندان شرکت‌کننده در مسابقات هنری این چنینی تولید و در محل‌های مشخص نصب می‌شود و در معرض دید مردم در جامعه قرار می‌گیرد، نوعی تبلیغ هنری در جهت پررنگ‌تر کردن مفاهیمی است که روزبه‌روز در جامعه ما کم‌رنگ می‌شوند.

او ادامه داد: بسیاری از شخصیت‌های دوران دفاع مقدس هستند که باید تندیس یا مجسمه آنها در برخی مکان‌های عمومی نصب شود. به‌شخصه خیلی دوست دارم تا مجسمه شهید حاج قاسم سلیمانی، شخصی که تأثیر بسیار زیادی بر قلوب مردم برجای گذاشت را در فضای شهری ببینم.در مجموعه راه‌آهن نیز با توجه به نقش بسیار حساس آن در دوران جنگ و حمل‌ونقل رزمنده‌ها، رشادت‌های بسیاری توسط کارکنان این مجموعه به کشور شده است که باید این رشادت‌ها نشان داده شود و چه‌بهرتر که با خلق آثار هنری این تقدیر‌را از زحمت‌کشان راه‌آهن انجام دهیم تا نسل‌های بعدی بشهند چه خدماتی توسط این مجموعه در دوران دفاع مقدس انجام‌شده است.

کتاب

بسیاری از بزرگان دینی صحیفه سجادیه را کتابی مانند قرآن دانسته‌اند، چرا که دربر دارندۀ دعا‌های مردی است که بسیار عبادت می‌کرده و قرآن می‌خوانده است

«پروانه» آماده نمایش شد

فیلم کوتاه «پروانه» ساخته مسعود حقّی و تهیه‌کنندگی سجاد مرادی با اتمام کامل مراحل فنی برای حضور در فستیوال‌های خارجی آمادهٔ نمایش شد.
فیلمبرداری پروانه اواخر زمستان سال گذشته در تهران انجام شد، ولی با توجه به شیوع ویروس کرونا، مراحل فنی قدری با تعویق به پایان رسید.شقایق فراهانی، لاله اسکندری و روزین صدر زاده، بازیگران اصلی این فیلم کوتاه هستند. «پروانه» مضمونی اجتماعی دارد و داستانش درباره دختری به نام پروانه است که چند ماهی در خود فرو رفته و حرفی نمی‌زند. / مهر

اجرای «سون سی» در تئاتر مستقل

نمایش سون سی به کارگردانی مجتبی راوش از ساعت ۲۱ روز چهارشنبه (۱۲ شهریور) در تئاتر مستقل تهران روی صحنه می‌رود.
نمایش سون سی از آثار برگزیده استانی است که علاوه بر حضور در سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، اجرا در بیست‌وهشتمین جشنواره تئاتر استان فارس و اولین جشنواره ملی تئاتر اهواز را در کارنامه دارد. / هنر آنلاین

- بهبسازی کف گنچینه بر اساس طراحی اولیه و متناسب با فضا سازی و معماری اولیه موزه
- ایجاد حفاظت آتش نشانی و سیستم یکپارچه اطفای حریق
- ارتقای امنیتی فیزیکی درهای ورودی گنچینه با دسترسی محدود
- طراحی هویت بصری و گرافیک موزه توسط رضا عابدینی
- ایجاد بانک اطلاعاتی موزه

هادی مظفری می‌گوید موزه چهار دهه پیش برای نگهداری از ۷۰۰ اثر طراحی شده بود، اما در حال حاضر گنچینه موزه ۳۲۰۰ اثر دارد. به گفته مدیر مرکز هنرهای تجسمی به همین دلیل است که در مرمت موزه بخش‌های مختلفی به تفکیک برای نگهداری آثار چاپی و کاغذی و مجسمه در آن طراحی شده است.
افزایش موجودی گنچینه هم با توجه به ۳۲۰۰ اثری که در آن قرار گرفته مقدور نیست مگر با طراحی و ساخت يك شعبه دیگر برای موزه.

موزه به چشم می‌آید جزو هویت بصری موزه محسوب می‌شود و باید هارمونی و وحدت داشته باشد. اما موزه هنرهای معاصر تهران هرگز هویت بصری نداشته، حتی قبل از انقلاب هم نداشت. فقط يك سربرگ ساده بود و بس. اما مطمئن هستم موزه لوگو دارد، همان که خطوطش متاثر از ایده معماری موزه یعنی بادگیرهای شهر یزد است. این لوگو را جواد پویان بعد از انقلاب طراحی کرد و نشان موزه همین است و بس. در حالی که موزه برای کتاب، سربرگ، پالت رنگ، دستورالعمل‌ها و حتی نصب تابلوها در گالری‌ها و حتی نوشته‌های فضای مجازی نیاز به طراحی هویت بصری دارد که مبتنی بر يك دستورالعمل بصری مشخص باشد. اگر به کتاب‌های موزه در دوره‌های مختلف نگاهی کنیم، می‌بینید هر کدام به لحاظ بصری سازخودشان را می‌زنند و وحدت بصری ندارند.

❗️ چرا طراحی هویت بصری را به آقای عابدینی سپرده‌اید که ایران نیستند؟

ایشان در ایران اقامت دارند.

❗️ پس چرا بارها اعلام شده طولانی شدن این پروسه به این دلیل است که ایشان ایران نیستند؟

وقتی با آقای عابدینی درباره موزه صحبت کردیم ایشان سال‌ها خارج از ایران زندگی و تدریس می‌کردند و چون می‌دانستیم قرار است به ایران برگردند با ایشان وارد مذاکره شدیم. در بی‌نال و نیز نیز ایشان مدیریت بصری موزه را برعهده داشتند. درضمن در دنیای امروز طراحی هویت بصری نیازی به حضور هنرمند ندارد. اما ایشان در حال حاضر ایران هستند و اگر برای این کار انتخاب شده‌اند به این دلیل بوده که جزو ۱۰ گرافقیست بزرگ و زنده دنیا هستند. وقتی موزه به عنوان بزرگ‌ترین نهاد بین‌المللی هنر ایران قصد دارد کاری انجام بدهد باید کار را به بهترین افراد بسپارد و چه کسی بهتر از ایشان.

عدد سوم

اکران آنلاین «آخرین داستان»

پویانمایی سینمایی «آخرین داستان» به نویسندگی و کارگردانی اشکان رهگذر که بخش جهانی آن پیش‌ازاین در بیش از ۳۲ کشور جهان چون آمریکا، روسیه، هند، اسپانیا و... آغاز شده بود از روز دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۳۹۹ اکران آنلاین می‌شود. اکبر زنجانیور، حامد بهداد، لیلا حاتمی، پرویز پرستویی، اشکان خطیبی، باران کوثری، حسن پور شیرازی، شقایق فراهانی و... در این اثر پویانمایی صداییشگی کرده‌اند. / جام جم دیلی

سینما، پست سوم مهرابی در اینستاگرام مربوط به ایرج کریمی، منتقد و فیلمساز فقید سینمای ایران است که يك سال پیش از این مطلب از دنیا رفته بود و سالگرد درگذشت او بهانه‌ای برای یادآوری مهرابی شد.

چهارمین پست هم، یاد بزرگ از دست رفته دیگری است؛ مرتضی ممیز. طراح گرافیک و تصویرگر برجسته و مهرابی درباره مراسم یادهمین سالگردش اطلاع‌رسانی می‌کند. بعد از این چهار پست غمگانه، مهرابی کمی هم از زندگی می‌گوید، مثل انتشار آن شعر شاملو: «برای زیستن دو قلب لازم است ...» یا یکی از کارتون‌های خودش که مردی مشغول دوختن قلب سرخی به سینه‌اش است و کمی هم از انتشار شماره‌های تازه مجله

فیلم، اما باز تا چشم به هم می‌گذاشت، به مصداق «هر دم آید غمی از نو به مبارک بادم» زور مرگ می‌چربید و خودی نشان می‌داد و مهرابی در ادامه پست‌های اینستاگرامی‌اش از رفتن لوون هفتوان، داریوش شایگان، احمدرضا دال‌وند و فیروز گوران هم نوشت. آخرین باری که مهرابی از رفتن نوشت، همین اواخر و درباره درگذشت بهمن مفید بود. منتها صراحت لهنجه او که برخلاف خیلی‌ها، ملاحظات را کنار گذاشت و درباره ابتذال در فیلمفارسی نوشت، واکنش‌هایی را به همراه داشت و حتی باعث شد مهرابی پستش را حذف کند. در حالی که سال‌ها به او و یارانش در مجله فیلم برجسب ملاحظه و محافظه‌کاری می‌زدند، اینجا تاپ اشاره به يك حقیقت را نداشتند.

عجالتا و فارغ از این مرور، حال بد احسان (صابر ابر) در «اینجا بدون من» وقتی مادرش مجله فیلم‌هایش را دور ریخته ضربدر هزار و اعدادی بالاتر از آن کنیّد، تا کمی به اندوه ما در این لحظه برسد. رفتن مهرابی برای همه آنهایی که با مجله فیلم بزرگ و به سینما عاشق‌تر شدند، غم بزرگ و تکان‌دهنده‌ای است. این روزنامه‌نگار، نویسنده و کارتونیسّت، گرچه در طول سال‌های فعالیتش، کتاب‌های سینمایی و آثاری درباره طرح و کاربکتاور را از خودش به یادگار گذاشت، اما با رفتن غیرمنتظره و نابهنگامش، برای همیشه آن رازمیز بودنش در مجله فیلم را حفظ کرد. روحش شاد و یادش گرامی. سر آن دو تفنگدار دیگر، هوشنگ گلمکانی و عباس یاری سلامت.

چرا صحیفه سجادیه بخوانیم؟

همزمان با سالروز شهادت امام سجاد (ع) رفته‌ایم سراغ مجموعه دعا‌های تأثیرگذار ایشان که می‌تواند نگاه هر انسانی را به جهان عوض کند

پیدا می‌کند؛ مناجات... و بسیار هوشمندانه جامعه‌ای را که حاکمانش در دنیاپرستی و کسب مال و زورگویی غرق شده‌اند به سمت خدایی دعوت می‌کند که شناختش می‌تواند مسیر زیست هر آدمی را عوض کند. دعا که برای اغلب آدم‌ها گلابیه و خواهش و طلبکاری است، برای امام سجاد می‌شود درس فهمیدن و معرفت. امام سجاد (ع) در هر دعا، خدا را به‌واسطه نعمت‌هایی شکر می‌کند که در جهان و در برابر چشم او گسترده است. برای گردش روز و شب و برای باران و برکت آن بر زمین و ساکنان زمین خدا را شکر می‌کند. نیایش‌های امام سجاد(ع)، در زمان اختناق خلفای بنی‌امیه، قیام علیه انحرافی بود که حاکمان بر جامعه تحمیل کرده بودند. صحیفه سجادیه دعوت به خواستن از خدا و آموزش خواندن خداست و شاخص آن، حرکت بر مدار آموزه‌های دین و به دور از جنجال و افراط و تفریط است.

امام مؤلف

همه کتاب‌های به‌جا مانده از امامان معصوم، نتیجه تلاش‌های یاران و اطرافیان آنها برای گردآوری سخنان‌شان است، صحیفه سجادیه اما با همه این‌کتاب‌ها فرق دارد و راوی آن شخص خود امام سجاد است، یعنی دعا‌های موجود نقل به لفظ است نه معنا. آن‌طور که در روایات آمده متن این کتاب را امام سجاد(ع) گفته‌اند و ایشان

صحیفه سجادیه به انتخاب رهبری

هفته‌های ابتدایی شیوع ویروس کرونا بود و روز درختکاری هم از راه رسیده بود. رهبر معظم انقلاب آن روز پس از کاشتن درخت همه را دعوت کردند به خواندن دعای هفتم صحیفه سجادیه و آن را دعایی بسیار خوب و خوش‌مضمون دانستند. دعای زیبایی که در بخشی از آن آمده است: هیچ بلایی از ما برنگردد، مگر تو آن بلارا بگردانی، و هیچ اندوهی برطرف نشود مگر تو آن را از دل برانی. ای پروردگار من، اینک بلایی برسرم فرود آمده که سنگینی‌اش مرا به زانو درآورده است، و به دردی گرفتار آمده‌ام که با آن مدارا نتوانم کرد. این همه را تو به نیروی خویش بر من وارد آورده‌ای و به سوی من روان کرده‌ای. آنچه تو بر من وارد آورده‌ای، هیچ‌کس باز نبرد، و آنچه تو به سوی من روان کرده‌ای، هیچ‌کس برنگرداند. دری را که تو بسته باشی، کس نگشاید، و دری را که تو گشوده باشی، کس نتواند بست. آن کار را که تو دشوار کنی، هیچ‌کس آسان نکند، و آن کس را که تو خوار گردانی، کس مدد نرساند... از آنچه بر سرم آمده، دلنگ و بی‌طاقتم، و جانم از آن اندوه که نصیب من گردیده، آکنده است؛ و این در حالی است که تنها تو می‌توانی آن اندوه را از میان برداری و آنچه را بدان گرفتار آمده‌ام، دور کنی. پس با من چنین کن، اگر چه شایسته آن نباشم، ای صاحب عرش بزرگ.

خداحافظی

حمید سعید، نوازنده باسابقه جنوبی درگذشت

حمید سعید، نوازنده چیره‌دست هرمزگانی روز گذشته در ۵۳ سالگی درگذشت. او متولد محله سریگ بندرعباس بود و از نوجوانی کار موسیقی را آغاز کرد. این هنرمند در بسیاری از آثار ناصر عبداللهی به‌عنوان نوازنده فعالیت داشته است. این هنرمند در آذر ۹۸ سکنه مغزی کرد و مدت‌ها در بستر بیماری بود بدون آن‌که از سوی نهاد یا ارگانی مورد حمایت قرار گیرد. / موسیقی ما

